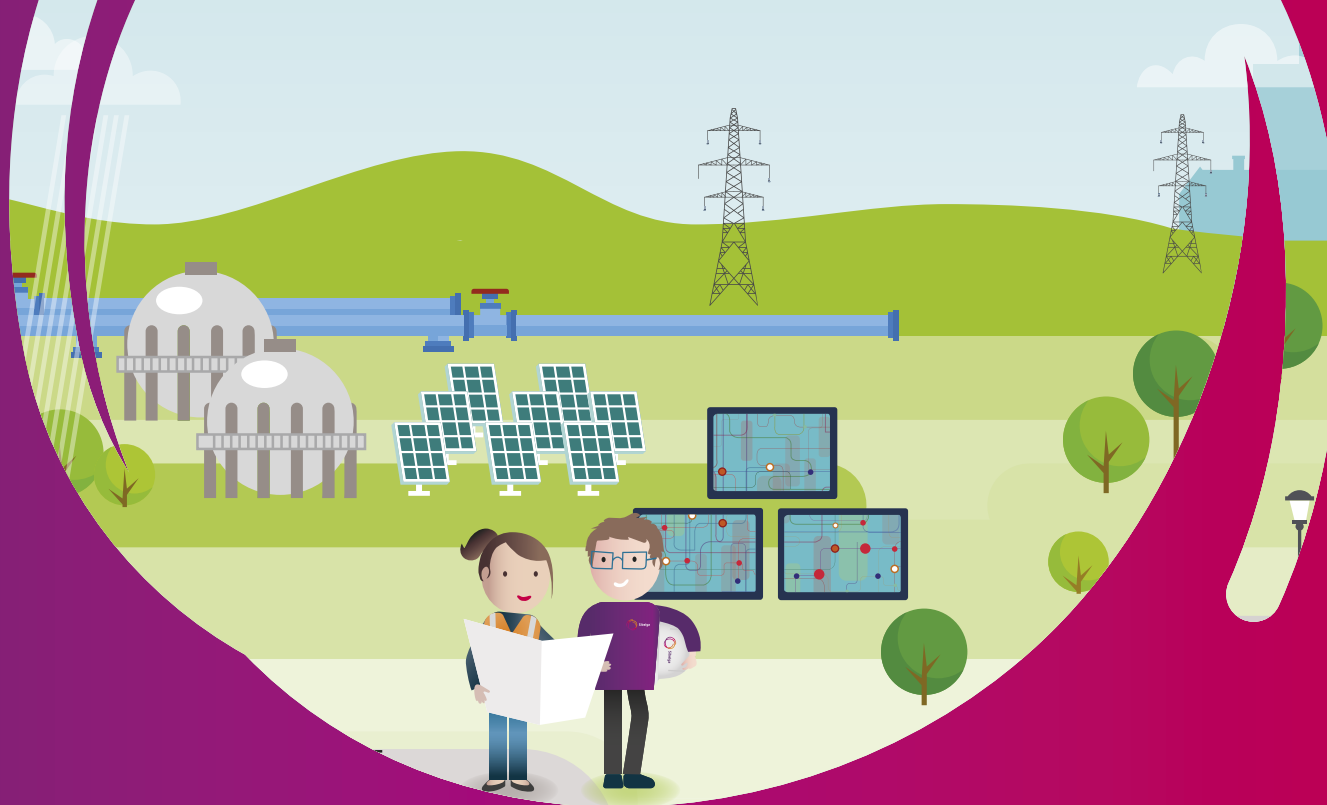

Sibelga, motor van de energietransitie voor Brussel

Nieuwe strategische krachtlijnen
2020 - 2024

Sibelga, motor van de energietransitie voor Brussel

Nieuwe strategische krachtlijnen
2020-2024

IN- HOUD

04 VOORWOORD

06 PARTICIPATIEF PROCES

06 OPENBARE RAADPLEGING

07 ONZE MISSIE

07 ONZE 6 VERBINTENISSEN

08 VIER STRATEGISCHE PIJLERS VOOR DE KOMENDE 5 JAAR

10 ONZE STRATEGISCHE KRACHTLIJNEN

10 **1** Beheerder van lokale flexibiliteit

10 **2** De toekomst van gas

11 **3** Assetmanagement (geoptimaliseerd beheer van de netinfrastructuur)

11 **4** App voor de opvolging van het verbruik

12 **5** De opkomst van energiegemeenschappen vergemakkelijken

12 **6** On-bill financing

13 **7** Onze rol als noodleverancier versterken

14 **8** De renovatie van openbare en sociale gebouwen in goede banen leiden

14 **9** SolarClick 2.0

15 **10** CogenClick

15 **11** MobiClick

16 **12** Laadpalen voor elektrische voertuigen op de openbare weg

16 **13** Aanvragen tot aansluiting centraliseren en coördineren

17 **14** Streven naar een optimale lichtervaring

17 **15** Rationeel gebruik van onze assets

19 BESLUIT

Karine Lalieux
Voorzitter van de
Raad van bestuur van Sibelga

Marie-Pierre Fauconnier
Algemeen directeur van Sibelga

VOORWOORD

Meer dan ooit staat de energiesector voor ingrijpende veranderingen, zowel vanuit milieuoogpunt als op technologisch, economisch en menselijk vlak. De energietransitie gaat dermate snel dat we van een echte revolutie mogen spreken. Onder invloed van 4 factoren – de decarbonisatie¹, de decentralisatie², de digitalisering³ en de vermindering van het energieverbruik⁴ – moet het energielandschap zich razendsnel heruitvinden.

Tegen die achtergrond wil Sibelga nog meer naar voren treden als distributienetbeheerder (DNB). Onze corebusiness vormt nog steeds de basis van onze strategie en zal gelijk blijven lopen met de energietransitie. We willen onze rol als DNB zo goed mogelijk blijven vervullen, en verder voldoen aan de verwachtingen die onze stakeholders – klanten, energieleveranciers, aandeelhouders, regulator, overheid, onder-

aannemers ... – hebben. Net daarom zijn we gestart met de denkoefening waarover u hierna meer kunt lezen.

In dit document gaan we dus nader in op de nieuwe strategische krachtlijnen die we, in nauwe samenwerking met verschillende spelers van de sector, tegen 2024 in onze corebusiness willen verweven. Voor Sibelga is het immers van cruciaal belang om mee het voortouw te nemen in de energietransitie, en zo tegemoet te blijven komen aan de behoeften van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en zijn inwoners.

Karine Lalieux, Voorzitter van de Raad van bestuur van Sibelga, en Marie-Pierre Fauconnier, Algemeen directeur van Sibelga, vertellen u hoe zij Brussel en zijn toekomst zien ...

¹Decarbonisatie houdt in dat het aandeel van fossiele energie (steenkool, aardolie, aardgas) geleidelijk afgebouwd wordt, ofwel door een betere energie-efficiëntie, ofwel door de productie van energie met een lage koolstofuitstoot en van hernieuwbare energie.

²Decentralisatie is de overgang naar de productie, distributie, opslag, omzetting en het verbruik van lokale hernieuwbare energie (installaties op zonne-energie, warmtekrachtkoppeling enz.).

³De digitalisering komt er door het ontwikkelen van nieuwe geconnecteerde technologieën die in een of meer ecosystemen kunnen communiceren.

⁴Het energieverbruik daalt door het streven naar verhoogde energie-efficiëntie en het toenemende gebruik van hernieuwbare energie.

HOE ZIET SIBELGA DE STAD EVOLUEREN?

Marie-Pierre Fauconnier: De klimaatdoelstellingen geprojecteerd in 2050, vormen voor ons de basis van onze visie. Wij zijn er stellig van overtuigd dat het Akkoord van Parijs zal worden gehaald. We zien dan ook dat het Brusselse energielandschap fundamenteel verandert en wel op drie vlakken. In de eerste plaats zullen gebouwen steeds vaker passiefgebouwen worden. Dat geldt zowel voor nieuwbouw als voor renovaties. Daardoor zullen we de ruimten in die gebouwen minder of zelfs niet meer hoeven te verwarmen. Voor de geringe behoeften die er nog zijn, zullen we kunnen teruggrijpen naar elektriciteit. Ten tweede zal de stroomproductie voor gezinnen hoofdzakelijk binnen wijken gebeuren, dankzij hernieuwbare technologie (gedeelte zonne-energie, waterstof, warmte-krachtkoppeling op biogas, enz.). Dat zal het gedecentraliseerde model versterken en de burgers meer autonomie geven. Tot slot zullen we ons mettertijd verplaatsen in autonome deelvoertuigen op alternatieve brandstoffen zoals elektriciteit en waterstof. Dankzij deze hieraan gekoppelde technologieën kan energie binnen de wijken worden opgeslagen als buffer om piek- en dalmomenten in de energieconsumptie op te vangen.

Dit scenario zal misschien niet in al zijn facetten werkelijkheid worden. We willen echter vooral een kader schetsen. Daarmee kunnen we zien hoe we, bovenop onze basisactiviteit – de distributie van gas en elektriciteit en het beheer van de openbare verlichting –, de energietransitie naar alle Brusselse

huizen en bedrijven kunnen brengen. Zo luidt ons credo! Wij willen concrete oplossingen aanreiken, die geen drastische ingrepen vergen op het vlak van comfort.

WELKE VOORDELEN ZULLEN DE BRUSSELAARS DAARUIT HALEN?

Karine Lalieux: Toegegeven, de energiefactuur weegt nog steeds zwaar door in het gezinsbudget. Bijdragen aan de renovatie van passieve, of toch zeker energiezuinigere gebouwen zal dus goed zijn voor de portemonnee van de Brusselse bevolking. Het zal ook het wooncomfort ten goede komen. De opkomst van energiegemeenschappen zoals collectief zelfverbruik zal ook de sociale banden in de wijken versterken én de luchtkwaliteit mee verbeteren. Ik ben ervan overtuigd dat we met zulke vernieuwende en creatieve projecten hernieuwbare energie optimaal kunnen benutten, en tegelijk energiearmoede kunnen bestrijden. Die ambities kunnen we echter pas verwezenlijken als we daarvoor de nodige talenten hebben. Daarom wil Sibelga, op haar niveau, de metiers van vandaag en morgen mee gestalten geven.

WELKE ROL MOET SIBELGA DE KOMENDE JAREN VERVULLEN?

Marie-Pierre Fauconnier: In de eerste plaats is en blijft Sibelga een beheerder van de energiedistributienetten in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat betekent dat onze onderneming instaat voor de toegang tot het net, de bedrijfszekerheid en het onderhoud ervan. Die metiers vormen de basis van wat wij doen. Wij

zullen ze blijven uitoefenen, ook nu het gedecentraliseerde en koolstofvrije model stilaan op het voorplan treedt. Sibelga zal die overgang mee realiseren, door de intrede van de energiebronnen van de toekomst – steeds meer hernieuwbare elektriciteit, biogas en waterstof – te ondersteunen.

Door onder meer vraag en aanbod in evenwicht te brengen, zal Sibelga op lokaal niveau ook de beheerder van de flexibiliteit worden. De bedoeling daarvan is binnen de wijk en het gewest een betrouwbaar en veerkrachtig energiesysteem uit te bouwen.

Al deze acties vergen natuurlijk grondig voorafgaand overleg met de regulator en de bevoegde instanties.

Voorts worden in de energiesector miljoenen gegevens opgemeten, een trend die alleen maar toeneemt. Sibelga verwerkt vandaag al de verbruiksgegevens van alle Brusselse klanten. In de toekomst zal het ook de flexibiliteitsgegevens beheeren, door de 'netten' dynamisch te koppelen aan de 'markt'. De bedoeling daarvan is voor transparantie te zorgen en de nodige gegevens aan te reiken, zodat de overgang van onze energiesystemen naar een gedecentraliseerd en koolstofvrij model in alle vertrouwen kan plaatsvinden.

Tot slot moet Sibelga ook een neutrale en onafhankelijke vertrouwenspartner blijven, die samen met andere spelers de energietransitie kan bewerkstelligen.

⁵Door collectief zelfverbruik kunnen een of meer producenten het overschot aan groene en lokale energie delen met een burengemeenschap, die daarvoor een interessant tarief geniet.

PARTICIPATIEF PROCES

Aan deze strategische denkoefening ging heel wat werk vooraf. Ze kreeg geleidelijk vorm door uit alle mogelijke hoeken bruikbare inzichten te verzamelen. Tijdens dit proces wilden we namelijk zo veel mogelijk inspraak geven, inspelen op de realiteit en de behoeften van de Brusselaars, met een open blik naar de wereld kijken en concrete oplossingen aanreiken.

- **INSPPRAAK:** voor deze oefening schakelden we meer dan 400 personeelsleden in.
- **INSPLEN OP DE REALITEIT EN DE BEHOEFEN VAN DE BRUSSELAARS:** Al onze stakeholders hebben we ondervraagd: van collega's uit de sector, de regulator tot vertegenwoordigers van het bestuur en Brusselse ondernemingen, en natuurlijk de gebruikers van het distributienet (via de openbare raadpleging).
- **OPEN BLIK:** we voerden tal van gesprekken met (inter)nationale collega's en start-ups. Ook op conferenties over diverse thema's zoals de energietransitie, de modernisering van het net, veranderingen in de regelgeving, de Smart City en de digitalisering deden we heel wat inspiratie op.
- **CONCREET:** we gaven voorrang aan de huidige projecten en strategische initiatieven op basis van de menselijke en financiële middelen waarover we beschikken. Brussel en de Brusselaars concrete en realistische oplossingen aanreiken, dat blijft immers onze absolute prioriteit.

OPENBARE RAADPLEGING

Sibelga is een Brusselse onderneming ten dienste van de Brusselaars. Het resultaat van onze strategische denkoefening moest dus absoluut aansluiten bij hun verwachtingen. Het lag dan ook voor de hand om met hen in gesprek te gaan. Concreet stelden we een reeks discussiegroepen samen van telkens een tiental personen die representatief waren voor de Brusselse bevolking. Zij kregen van ons uiteenlopende vragen over energie, hun behoeften, hun toekomstvisie en de positionering van Sibelga in het licht van de eerste strategische krachtlijnen.

Eén van die vragen interesseerde ons in het bijzonder:

'Hoe kan Sibelga het dagelijkse leven voor u, als klant, verbeteren?'

Uit de antwoorden blijkt dat de respondenten het nodig vinden om:

- (1) de productie en het gebruik van groene energie te stimuleren
- (2) energieverstopping in openbare voorzieningen te bestrijden
- (3) een netwerk van elektrisch openbaar vervoer uit te bouwen.

Met deze raadpleging hadden we dus de zekerheid dat onze strategische krachtlijnen direct of indirect in de lijn lagen van de verwachtingen van de Brusselaars.

ONZE MISSIE

'WIJ ZIJN EEN
VERTROUWENSPARTNER DIE DE
LEVENSQUALITEIT VAN ALLE
BRUSSELSE BURGERS EN
GEMEENSCHAPPEN WIL
VERBETEREN, DOOR
BETROUWBARE, VERNIEUWENDE EN
DUURZAME OPLOSSINGEN AAN TE
REIKEN.'

ONZE 6 VERBINTENISSEN

1. VEILIGHEID BOVEN ALLES!

Wij doen geen toegevingen als het gaat om de veiligheid en de uitmuntendheid van het net.

2. DE LEVENSKWALITEIT VERBETEREN

Sibelga is een vertrouwenspartner die de levenskwaliteit van alle Brusselse burgers en gemeenschappen doorlopend wil verbeteren.

3. MOTOR VAN DE ENERGIETRANSITIE

Wij zijn een stuwende kracht achter de energietransitie in hartje Europa, door de groei van energiegemeenschappen te bevorderen. Dat doen we door de bestaande spelers te mobiliseren en met elkaar in contact te brengen.

4. EEN KOOLSTOFARME TOEKOMST

Wij willen bijdragen tot een koolstofarme toekomst, die hand in hand gaat met de financiële haalbaarheid, de betrouwbaarheid en de wil van de klant.

5. PLATFORM GERICHT OP INNOVATIE

Wij bieden een platform aan dat is afgestemd op innovatie en samenwerking, door het stimuleren van technologie, partner- en ondernemerschap en het delen van gegevens.

6. EEN WERKGEVER DIE STIMULEERT

Wij zorgen voor een inspirerende en stimulerende omgeving die onze medewerkers aanzet tot samenhang, en waar tegelijk diversiteit vooropstaat.

VIER STRATEGISCHE PIJLERS

Om onze visie concreet te maken, hebben we vier grote strategische pijlers vastgelegd. Die beginnen elk met een S.

1. DE S VAN ... SAFETY

Veiligheid was altijd al de hoeksteen van onze onderneming. Sibelga is en blijft namelijk een energienetbeheerder die instaat voor de exploitatie, het onderhoud en de uitbouw van betrouwbare en kwalitatieve gas- en elektriciteitsnetten tegen een redelijke prijs. Daarbij waakt de onderneming over de veiligheid van haar personeel én van de burgers.

De metiers van Sibelga zijn intussen sterk geëvolueerd en het energiesysteem wordt almaar complexer en minder gecentraliseerd. Dat maakt dat we nieuwe risico's moeten herkennen, inschatten en beheren.

Geen compromissen dus als het op veiligheid aankomt. Vroeger niet en in de toekomst niet. Zoveel is zeker!

⁶Zie p. 10 'Beheerder van de lokale flexibiliteit'

2. DE S VAN ... SECURITY OF DISTRIBUTION

Security of distribution staat voor het verstandige beheer van onze huidige infrastructuur, via meer en betere gegevens die geanalyseerd worden met slimme tools zoals artificiële intelligentie. Hieronder valt ook de integratie van nieuwe bronnen van groene en hernieuwbare energie in ons laagspanningsnet, en onze daaraan verbonden rol van beheerder van de lokale flexibiliteit⁶. We moeten echter ook kunnen inspelen op de gedragswijzigingen en de nieuwe behoeften die voortvloeien uit de decarbonisatie, de decentralisatie, de digitalisering en de daling van het verbruik. En daartoe zullen we onze kennis over die technologische nieuwigheden moeten vergroten (slim beheer van assets, waterstof, methoden voor het opladen van elektrische voertuigen, microgrids, energiegemeenschappen, opslag, enz.).

3. DE S VAN ... SUSTAINABILITY

Hebben we het over Sustainability, dan weten we dat energie een steeds grotere hap uit het gezinsbudget neemt. Daarom willen wij onze klanten helpen om hun verbruik, en dus hun CO₂-uitstoot te verminderen. Hoe? Door een app te ontwikkelen die het verbruik opvolgt en advies geeft, door de oprichting van energie-

gemeenschappen aan te moedigen, door werk te maken van een mechanisme waarmee eigenaars werkzaamheden kunnen financieren, ...

Ook openbare besturen willen wij helpen met het renoveren van hun gebouwenpark, door ze vlotter toegang te verschaffen tot Europese subsidies. Zo is het onze ambitie om een uitgebreid SolarClick⁷-programma aan te bieden (dat voorziet in de voorafgaande renovatie van het dak, waarvan ook scholen en sociale woningen gebruik zouden kunnen maken), om nog meer in te zetten op NRClick⁸ (het programma ter verbetering van de energie-efficiëntie) en elk ander project op te starten dat de energietransitie in Brussel mogelijk maakt. Ten slotte wijzen we nog op de vergroening van het gemeentelijke bedrijfsvoertuigenpark, en op de installatie van CNG-pompen en elektrische laadpalen op bijvoorbeeld de palen van onze straatlampen.

⁷Zie p. 14 'SolarClick 2.0'

⁸Zie p. 14 'SolarClick 2.0'

4. DE S VAN ... SMART CITY

Wat Brussel als Smart City betreft, willen we de stad aantrekkelijker maken via slimme openbare verlichting die rekening houdt met de beleving van de voetganger. We willen het voor de openbare besturen en de Brusselaars ook gemakkelijker maken om alternatief vervoer te gebruiken. Daarnaast zou er één loket moeten komen voor wie een aansluiting wil vragen op water, gas, elektriciteit, telecom enz. We overwegen ook om onze infrastructuur zoals onze palen, cabines en kasten ter beschikking te stellen van andere spelers in de stad. Die zouden er dan onder meer hun camera's, sensoren en zenders op kunnen aanbrengen.

DEZE 4 STRATEGISCHE PIJLERS ZIJN DUS MET MEKAAR VERWEVEN.

Safety blijft een absolute prioriteit voor zowel de burgers als het personeel. Security of Distribution vormt de grondslag van onze basisactiviteiten en maakt het mogelijk om de twee andere pijlers te ontwikkelen.

Sustainability houdt in dat we onze huidige activiteiten versterken en omzetten in toekomstgerichte energieoplossingen.

De pijler Smart City ten slotte komt tegemoet aan de (nieuwe) behoeften van de Brusselaars. Het inzetten van slimme meters is een basisvoorwaarde om dat te bewerkstelligen.

Dankzij haar nieuwe strategie 2020-2024 is de rol van Sibelga uitgebreid. Wij zetten niet alleen nieuwe activiteiten op in elk van deze vier prioritaire domeinen, maar krijgen ook een ruimere rol toegewezen als netbeheerder.

DE 4 S'EN

STRATEGISCHE KRACHTLIJNEN

Het energielandschap is volop in beweging. Telkens als er op milieugebied, op economisch, sociaal, technologisch of digitaal vlak iets verandert, moeten we de strategie van de onderneming herbekijken. Hetzelfde geldt voor de veiligheidscultuur. Samen met het principe van 'leading by example' is die voor ons en voor onze onderneming van essentieel belang. Veiligheid zit stevig verankerd in ons DNA. Het blijft een grote uitdaging, die niet los kan worden gezien van de 15 strategische initiatieven voor 2020-2024 die we hierna beschrijven.

1 BEHEERDER VAN LOKALE FLEXIBILITEIT

Het streven naar decarbonisatie, de mogelijke kernuitstap, de toename van variabele productie en flexibele belasting (bijvoorbeeld elektrische wagens) ... er zal onvermijdelijk nood zijn aan mechanismen die deze ontwikkelingen in goede banen leiden en de productie en het lokale verbruik in evenwicht houden. Dat heet flexibiliteit.

Het veranderende gedrag van de bevolking zal onmiskenbaar een impact hebben op het beheer van ons net. Eerst moet Sibelga, samen met de andere spelers van de sector, de regels inzake flexibiliteit bepalen. Vervolgens moet het de middelen hebben om bepaalde flexibele activeeringen die voor problemen op het net kunnen zorgen, te verhinderen of te beperken. Daarbij mag het dynamisme van de markt niet in het gedrang komen. Sibelga zal zich dus moeten voorzien van krachtige en dynamische tools die de risico's op congestie kunnen inschatten, en de aanzet geven om het verbruik aan te passen aan de productie op lokale schaal. Het einddoel is natuurlijk de schoonst mogelijke energie aanbieden, en het evenwicht en de bedrijfszekerheid van het net garanderen tegen een voor de inwoners voordelige prijs.

DOELSTELLINGEN 2024

- ONS VERMOGEN TOT HET UITVOEREN VAN DYNAMISCHE NETIMPACTSTUDIES VERSTERKEN
- DE BEHEERDER VAN FLEXIBILITEIT ZIJN IN BRUSSEL
- BESCHIKKEN OVER SLIMME TOOLS DIE DE BELASTING KUNNEN AFVLAKKEN EN HET NETWERK IN EVENWICHT HOUDEN

2 DE TOEKOMST VAN GAS

Sibelga wil een voortrekkersrol spelen op het vlak van groene energie. Via deze strategische krachtlijn zullen we de nodige kennis en competenties vergaren om voor de toekomst van het gasnet de beste technologische keuzes te kunnen maken.

Het streefdoel is een laboratorium opzetten voor experimenten met verschillende energiebronnen. Het productieoverschot van fotovoltaïsche panelen kan bijvoorbeeld dienen om via elektrolyse waterstof voort te brengen. We zullen ook grondig onderzoeken waar en hoe we die groene waterstof kunnen opslaan en hoeveel we maximaal in het gasnet kunnen injecteren.

Anderzijds zijn we er ook van overtuigd dat biogas voor Brussel een belangrijke bron van groene energie kan zijn. Sibelga is daarom van plan om een langetermijnvisie uit te werken voor de distributie van groen gas. Daartoe zullen we verschillende mogelijke scenario's opstellen. De voornaamste stakeholders zullen eraan meewer-

ken, om tijdens de hele waardeketen zo veel mogelijk op één lijn te zitten.

DOELSTELLINGEN 2024

- HAALBAARHEIDSSTUDIE VAN DE TESTSITE EN DE VERSCHILLENDE TE INSTALLEREN MODULES
- OPZETTEN VAN EEN LABORATORIUM OP DE SITE

3 ASSETMANAGEMENT (GEOPTIMALISEERD BEHEER VAN DE NETINFRASTRUCTUUR)

Een essentiële opdracht van Sibelga is de veiligheid en de beschikbaarheid van haar netten garanderen tegen de laagst mogelijke prijs. Om die opdracht te vervullen, is het beleid inzake assetmanagement van doorslaggevend belang. De infrastructuur van een energiedistributienet gaat heel lang mee. Hoelang precies, hangt sterk af van de exploitatieomstandigheden. Het moment waarop men het best aan een asset werkt, heeft een aanzienlijke impact op de kosten, de bedrijfszekerheid en de veiligheid. Dus luidt de vraag: "Op welke asset moet een ingreep gebeuren, op welke manier en op welk ogenblik?"

Het investeringsplan steunt vandaag op ramingen binnen de assetfamilies. Wij willen echter over ramingen beschikken voor individuele assets, om een optimale service te kunnen ver-

lenen tegen een lagere kostprijs. Dus moeten we de relevante (interne of externe) gegevens bepalen waarmee we de staat van elke asset kunnen inschatten, dankzij onder meer artificiële intelligentie en internet.

DOELSTELLINGEN 2024

BESCHIKKEN OVER EEN ALGEMENE TOOL, VOORAL BESTAANDE UIT SENSOREN, WAARMEE WE OORDEELKUNDIGE BESLISSINGEN KUNNEN NEMEN OVER INVESTERINGEN IN ONZE NETINFRASTRUCTUUR.

4 APP VOOR DE OPVOLGING VAN HET VERBRUIK

Het verbruik aanpakken, dat is de eerste reflex van elke afnemer die zijn energiefactuur wil verlagen. Zo denken we toch. De realiteit is soms anders. Bij gebrek aan kennis en referentiepunten ligt het verbruik van heel wat gezinnen te hoog, zonder dat ze daar erg in hebben. Of ze beseffen het pas wanneer ze hun jaarlijkse factuur krijgen. In de jongste editie van haar Barometer Energiearmoede meldt de Koning Boudewijnstichting dat 21,7% van de Belgische gezinnen in 2017 met energiearmoede kampte. Bekijken we de statistieken van het Brusselse Gewest apart, dan is de balans nog zwaarder: 28,3% van de gezinnen wordt er geconfronteerd met energiearmoede.

Die gezinnen zijn in Brussel onze doelgroep. Wij willen hen een online oplossing op maat bieden, die vlot toegankelijk is en gebruikmaakt van de huidige communicatietechnologieën zoals de slimme meter. Het bedrag in euro van het huidige verbruik zal op elk moment beschikbaar zijn en rechtstreeks naar de klant worden gestuurd, zonder dat hij zelf iets hoeft te doen.

Deze kosteloze service steunt op gevalideerde gegevens, die alleen Sibelga beheert en waarvoor wij borg staan. Zo kan een klant zien waar hij staat ten opzichte van klanten met een vergelijkbaar profiel. Wij willen zelfs nog een stap verder gaan, door een reeks maatregelen te nemen (renoveren, investeren in apparatuur, gewoonten veranderen) die op termijn de factuur van de klant verlagen en zijn energievoetafdruk verkleinen.

DOELSTELLINGEN 2024

- DE APP LEVEREN EN SLIMME METERS INSTALLEREN BIJ EEN DOELGROEP VAN EEN HONDERDTAL PERSONEN IN 2020
- IMPLEMENTATIE BIJ DE REST VAN DE GEÏDENTIFICEERDE DOELGROEP NA DE HAALBAARHEIDSSTUDIE

5 DE OPKOMST VAN ENERGIEGEMEENSCHAPPEN VERGEMAKKELIJKEN

De energiemix evolueert steeds meer in de richting van een gedecentraliseerd model. Dat geeft de aanzet tot de oprichting van energiegemeenschappen. Daarbij verenigen burgers zich in gemeenschappen die zich toeleggen op de productie en lokaal verbruik van lokale en hernieuwbare energie.

Sibelga wil als neutrale schakel deze energiegemeenschappen ondersteunen. Wij willen daarom een app aanbieden waarmee een klant de gemeenschap kan opsporen waarbij hij zich zou kunnen aansluiten, of er met andere deelnemers een kan oprichten.

Sibelga moet ook nieuwe competenties ontwikkelen om aan de beheerders van deze gemeenschappen advies te kunnen geven. Dat kunnen tips zijn over de optimale samenstelling, de aangewezen methode voor de energieverdeling op basis van die samenstelling, geschikte assets, enz.

Tot slot moeten processen worden opgezet die de activiteiten opvolgen, evenals systemen die de gegevens over het collectieve zelfverbruik beheren.

DOELSTELLINGEN 2024

- ONDERSTEUNING VAN ALLE ENERGIEGEMEENSCHAPPEN DIE ZICH BIJ SIBELGA AANMELDEN
- DE GROEI BEVORDEREN VAN ENERGIEGEMEENSCHAPPEN DIE OP DE MARKT ACTIEF ZIJN.

6 ON-BILL FINANCING

In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn er zo'n 60% huurders. Voor het stadscentrum loopt dat zelfs op tot 80%.

Helaas zijn eigenaars die de woning niet zelf betrekken, vaak niet snel geneigd om hun panden te renoveren en zodoende de energie-efficiëntie ervan te verbeteren. Het on-bill financing-mechanisme wil dat verhelpen, door hen aan te sporen om te investeren in efficiënte renovaties. Die investering kunnen ze deels financieren via een kredietinstelling (of een andere financieringsbron), de terugbetaling echter verloopt dan via de energiefactuur (ten laste van de huurder voor wie het een transparante actie is).

Zo ontstaat een win-winsituatie: het pand van de eigenaar neemt in waarde toe en wordt energiezuiniger, terwijl de investeringskosten - gedeeltelijk - worden teruggenomen via de bewoner, wiens energieverbruik daalt.

Ook de huurder wint erbij: hij ziet zijn comfort stijgen en zijn CO₂-uitstoot dalen. Zijn

energiefactuur verandert niet. De verwachte afname van het verbruik van het gebouw wordt namelijk gecompenseerd door het terug te betalen bedrag. Dat staat in een extra regel op zijn factuur. Het verbruik en de aanpassing van de factuur liggen dus aan de basis van het mechanisme.

DOELSTELLINGEN 2024

- HET ON-BILL FINANCING-SYSTEEM INVOEREN IN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST
- HET SYSTEEM PROMOTEN, MET DE BEDOELING ZO VEEL MOGELIJK EIGENAARS WARM TE MAKEN.

7 ONZE ROL ALS NOODLEVERANCIER VERSTERKEN

Tal van studies tonen aan dat Brussel helaas het Belgische gewest is met de hoogste armoedecijfers: 27% van de inwoners heeft recht op de verhoogde tegemoetkoming (VT). Als 'noodleverancier' laat Sibelga zich in met kwetsbare klanten die hun facturen bij de commerciële leveranciers niet kunnen betalen.

Energie moet voor iedereen, en met name voor kwetsbare klanten, betaalbaar blijven. Daarom zal Sibelga tegenover deze groep een nog actievere rol moeten spelen. Wij willen in de eerste plaats marktconforme tarieven voorstellen, zowel voor klanten met tijdelijke problemen als voor degenen die het al lang moeilijk hebben. Op die manier willen wij het aantal onbetaalde facturen verminderen, net als het ongemak dat gepaard gaat met de installatie van vermogensbegrenzers.

Wij stellen voor om te werken rond 3 hoofdlijnen:

- de weinig doeltreffende en dure procedure voor vermogensbegrenzers vervangen door een gerichtere begeleiding.
- Sibelga aanstellen als vaste leverancier tegen het sociale tarief voor klanten die sociale begeleiding krijgen en zonder bijkomende hulp hun energie-uitgaven niet kunnen bekostigen.
- Sibelga naar voren schuiven als leverancier tegen het gemiddelde tarief voor kwetsbare

klanten van wie de problemen niet onoverkomelijk zijn.

DOELSTELLINGEN 2024

- TOENAME VAN HET AANTAL KLANTEN DIE SIBELGA ALS LEVERANCIER HEBBEN
- VERSTERKTE SAMENWERKING MET DE OCMW'S

8 DE RENOVATIE VAN OPENBARE EN SOCIALE GEBOUWEN IN GOEDE BANEN LEIDEN

De Brusselse openbare gebouwen moeten in de toekomst een rolmodel vervullen en het overheidsbeleid optimaal ondersteunen.

Een leidraad hiervoor is de 'Strategie om de milieu-impact van bestaande gebouwen in het BHG tegen 2030-2050 te verminderen'. Sibelga wil de lokale en gewestelijke openbare besturen helpen met het bepalen van de vereiste acties om de doelstellingen van deze strategie te bereiken.

Om bijvoorbeeld Europese subsidies te genieten, zullen alle ondernomen acties gegroepeerd moeten worden.

Wij willen ook partners voor de uitvoering van het renovatieplan ter beschikking stellen en die coördineren, het SolarClick -project voortzetten en het nieuwe CogenClick -programma opstarten.

DOELSTELLINGEN 2024

- BEPALEN VAN HET POTENTIEEL AAN ENERGIEBESPARINGEN GEKOPPELD AAN DE RENOVATIE VAN DE GEBOUWEN
- INSTALLERING VAN EEN OVERZICHTSTABEL DIE DE BEREIKTE RESULTATEN OP JAARBASIS BELICHT

9 SOLARCLICK 2.0

In 2017 ging de Brusselse regering, samen met Leefmilieu Brussel en Sibelga, van start met SolarClick, het programma voor de installatie van fotovoltaïsche panelen, en NRClick, het complete aanbod van energiediensten.

Beide programma's mikken op openbare gebouwen. Dat kunnen zowel administratieve gebouwen zijn als sportinfrastructuur, scholen enz. Bedoeling is het Brusselse Gewest te helpen om zijn energie- en klimaatdoelstellingen te halen.

SolarClick is een win-wininvestering voor alle betrokkenen. Het gebouw kan namelijk deels zelf in zijn behoeften voorzien, terwijl de gebruiker ervan kan rekenen op groene stroom. Leefmilieu Brussel int dan weer de groenestroomcertificaten, en Sibelga kan met het overschot aan geproduceerde energie haar netverliezen deels compenseren.

Deze tweede versie van het SolarClick-programma heeft als doel het aanbod van het NRClick-programma op het vlak van energie-efficiëntie uit te breiden. Het zal het potentieel benutten van gebouwen waarvan de daken vooraf te renoveren zijn, door voor te stellen om de geselecteerde

oppervlakten te isoleren en zo nodig te herstellen. Door deze nieuwe benadering zullen we een reeks gebouwen kunnen aanpakken die we nu links laten liggen, en de CO₂-uitstoot verder kunnen terugdringen.

Bij dit programma horen ook raamovereenkomsten. Zo kunnen de openbare besturen makkelijk investeren in kwalitatieve installaties, en projecten doorvoeren aan gebouwen die misschien niet voor het programma in aanmerking komen. SolarClick 2.0 zal dus in het verlengde liggen van de NRClick-diensten, die de openbare besturen efficiënte tools willen aanreiken waarmee ze hoogstaande diensten en schaalvoordelen kunnen genieten.

SolarClick 2.0 zou ook de nodige expertise ten dienste kunnen stellen van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM). Die zou dan een programma kunnen uitwerken om te investeren in fotovoltaïsche installaties voor het sociale gebouwenpark in Brussel.

DOELSTELLINGEN 2024

- DE DAKEN VAN SOCIALE OPENBARE GEBOUWEN UITRUSTEN MET VERSCHILLENDE HONDERDEN FOTOVOLTAÏSCHE PANELEN
- HET SOLARCLICK-PROGRAMMA UITBREIDEN, DOOR ER OOK DE RENOVATIE EN ISOLATIE VAN DAKEN IN OP TE NEMEN EN ER DE SCHOLENNETTEN BIJ TE BETREKKEN

⁹Zie punt 9

¹⁰Zie punt 10

10 COGENCLICK

Sibelga wil haar expertise op het vlak van warmte-krachtkoppeling (wkk) ook ter beschikking stellen van de openbare besturen. Op middellange termijn blijft dit immers een interessante technologie om op efficiënte wijze een deel van de behoeften aan elektriciteit en warmte te dekken. Wij stellen twee onafhankelijke diensten voor, die mekaar tegelijk aanvullen: enerzijds de dimensionering en de bouw van nieuwe wkk-installaties, en anderzijds de exploitatie en de optimalisering van bestaande installaties. In het jaarverslag 2016 van Brugel (themabundel 04) viel te lezen dat onze installaties bijna dubbel zoveel groenestroomcertificaten opbrengen als de gemiddelde installatie in Brussel. Een correcte realisatie van een warmte-krachtkoppelinginstallatie, samen met de efficiënte exploitatie ervan, kan dus de daaraan

verbonden daling van de CO₂-uitstoot verdubbelen. Vandaag is er in Brussel een onbenut potentieel, en de machines met lage vermogens die op de markt komen, zouden de koolstofvoetafdruk sterk kunnen verkleinen.

DOELSTELLINGEN 2024

- INSTALLATIE VAN EEN VIJFTIGTAL NIEUWE WARMTE-KRACHTKOPPELINGINSTALLATIES
- EXPLOITATIE VAN EEN TWINTIGTAL BESTAANDE WKK-INSTALLATIES

11 MOBICLICK

De openbare besturen worden door het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing (BWLKE) verplicht om vanaf 2024 bij elke aankoop van bedrijfsvoertuigen te kiezen voor voertuigen met 'nuluitstoot'. Om die voorbeeldrol te kunnen vervullen, willen zij gebruik maken van de expertise die Sibelga heeft verworven bij de vergroening van haar eigen bedrijfswagenpark (de helft van ons park, dat zijn 187 voertuigen, zal in 2021 vergroend zijn). In navolging van initiatieven als NRClick en SolarClick wil Sibelga de bevoorrechte partner van de openbare besturen worden op het gebied van alternatieve mobiliteit.

Dat betekent concreet dat wij de openbare besturen helpen en adviseren bij de vergroening van hun wagenpark, en daarnaast laadpalen en CNG-pompen installeren in hun garages en

parkings. Elk openbaar bestuur zou op die manier schaalvoordelen genieten en kunnen profiteren van onze ervaring terzake.

DOELSTELLINGEN 2024

- AANKOOPCENTRALE VOOR VOERTUIGEN EN RAAMOVEREENKOMSTEN TER BESCHIKING VAN ALLE BRUSSELSE OPENBARE BESTUREN
- MEESTE NIEUWE BESTELLINGEN VAN GROENE BEDRIJFSVOERTUIGEN VAN DE 19 GEMEENTEN UITGEVOERD VIA MOBICLICK
- PLAATSING, NAARGELANG DE BEHOEFTE, VAN ELEKTRISCHE LAADPALEN EN CNG-POMPEN OP PRIVAAT OF SEMI-OPENBAAR DOMEIN

LAADPALEN VOOR ELEKTRISCHE VOERTUIGEN OP DE OPENBARE WEG

Synergrid, de federatie van netbeheerders voor het transport en de distributie van gas en elektriciteit in België, voerde eind 2019 een studie uit over elektromobility. Volgens dat onderzoek zouden er in 2030 zo'n 1,5 miljoen elektrische voertuigen op onze wegen rijden, en tegen 2050 ongeveer 4 miljoen. Willen we dat doel halen, dan moeten we absoluut af van het verhaal van de kip en het ei: nu laat de uitbreiding van het aantal laadpalen immers op zich wachten omdat er nog onvoldoende elektrische wagens zijn, terwijl potentiële gebruikers hun aankoop van zo'n wagen uitstellen bij gebrek aan palen.

De aanwezigheid van een basisinfrastructuur voor het opladen kan de elektrische wagen een boost geven. Om de plaatsing daarvan te versnellen, zou Sibelga de taak van operator van laadpalen langs de openbare weg op zich kunnen nemen. Sibelga is immers het best geplaatst om te bepalen waar die palen moeten komen, afhankelijk van de netvereisten en rekening houdend met de criteria die de overheid daarvoor oplegt.

Er zal ook een platform voor het beheer van de laadpalen moeten komen, waarop verschillende commerciële leveranciers hun energie kunnen verkopen.

Door deze positionering zou een concurrerende oplaadservice kunnen worden aangeboden, waar alle inwoners gebruik van kunnen maken. Meteen zouden ook de voorwaarden zijn vervuld om binnen het hele Brusselse Gewest de overgang te maken naar groene mobiliteit.

Tot slot zal Sibelga haar rol ten dienste van Brussel versterken, door op elk moment haar assets ter beschikking te stellen. Het inbouwen van laadpalen in straatlampen zou een manier zijn om het stadsmeubilair in de openbare ruimte te beperken (zie punt 15 'Rationeel gebruik van onze assets').

DOELSTELLINGEN 2024

- DE HAALBAARHEID AANTONEN VAN DE INSTALLATIE VAN ELEKTRISCHE LAADPALEN OP DE OPENBARE WEG.
- EEN DUIZENDTAL LAADPALEN PLAATSEN EN DE BILLIJKE TOEGANKELIJKHEID ERVAN VOOR ALLE BRUSSELAARS GARANDEREN.

AANVRAGEN TOT AANSLUITING CENTRALISEREN EN COÖRDINEREN

Tot op vandaag moeten klanten al hun aansluitingen (Vivaqua, Sibelga, telecom) apart aanvragen. Van coördinatie tussen de verschillende concessionarissen is geen sprake. Gevolg: een administratieve rompslomp en soms ook een opeenvolging van wegenwerken.

Wij willen het de burger gemakkelijker maken. Daarom stellen wij voor om een uniek platform voor de klant te ontwikkelen (mijnaansluiting. brussels). Op die manier heeft hij één enkel aanspreekpunt voor de opvolging van al zijn aansluitingen (water, gas, elektriciteit, telecom). Sibelga wordt ook de unieke gesprekspartner van de wegbeheerders voor het aanvragen van vergunningen en de onderaanneming van alle werken. En om het nog eenvoudiger te maken, willen wij ook het beheer van het dossier centraliseren.

In het Brusselse Gewest loopt momenteel een project. Dat heeft onder meer als doel te voldoen aan de verplichtingen inzake de voorafgaande coördinatie van werken waarbij meerdere diensten betrokken zijn, opgelegd in de nieuwe ordonnantie Wegenis en het Uitvoeringsbesluit die in oktober 2019 van kracht werden. Sibelga moet hier verder aan meewerken en de andere bestaande initiatieven blijven volgen.

DOELSTELLINGEN 2024

- ONTWIKKELING VAN EEN UNIEK PLATFORM VOOR DE KLANT
- MANDAAT VOOR SIBELGA OM HET UNIEKE AANSPEEKPUNT TE WORDEN VOOR NIEUWE AANSLUITINGEN, WAT BETREFT DE COÖRDINATIE EN DE ADMINISTRATIEVE OPVOLGING VAN AANVRAGEN

ILLUMINATE THE CITY

Sibelga wil dat alle wegen van de stad 's nachts een positieve visuele ervaring bieden. Daartoe moet er een aangepaste kwalitatieve verlichting zijn, samen met een weloverwogen stedenbouwkundig beleid.

We vinden het heel belangrijk om het veiligheidsgevoel van de voetgangers in de stad te verhogen. Dat doen we door hen enerzijds een geruststellend visueel kader te bieden, en er anderzijds voor te zorgen dat ze zich vlot kunnen oriënteren. Daarbij willen we de lichthinder beperken en een coherent beeld van de Brusselse ruimte geven, door het belichten van elementen in het patrimonium en de organisatie van lichtevents.

DOELSTELLINGEN 2024

- OVERNAME VAN DE GEWESTELIJKE OPENBARE VERLICHTING MET CONFORM EN OPERATIONEEL MATERIAAL
- VERSNELDE IMPLEMENTATIE VAN INTELLIGENT STREET LIGHTING (ISL)
- 200 OVERSTEEKPLAATSEN VOOR VOETGANGERS MET DYNAMISCHE VERLICHTING EN 8 FIETSPADEN MET 'LICHTBOLLEN'

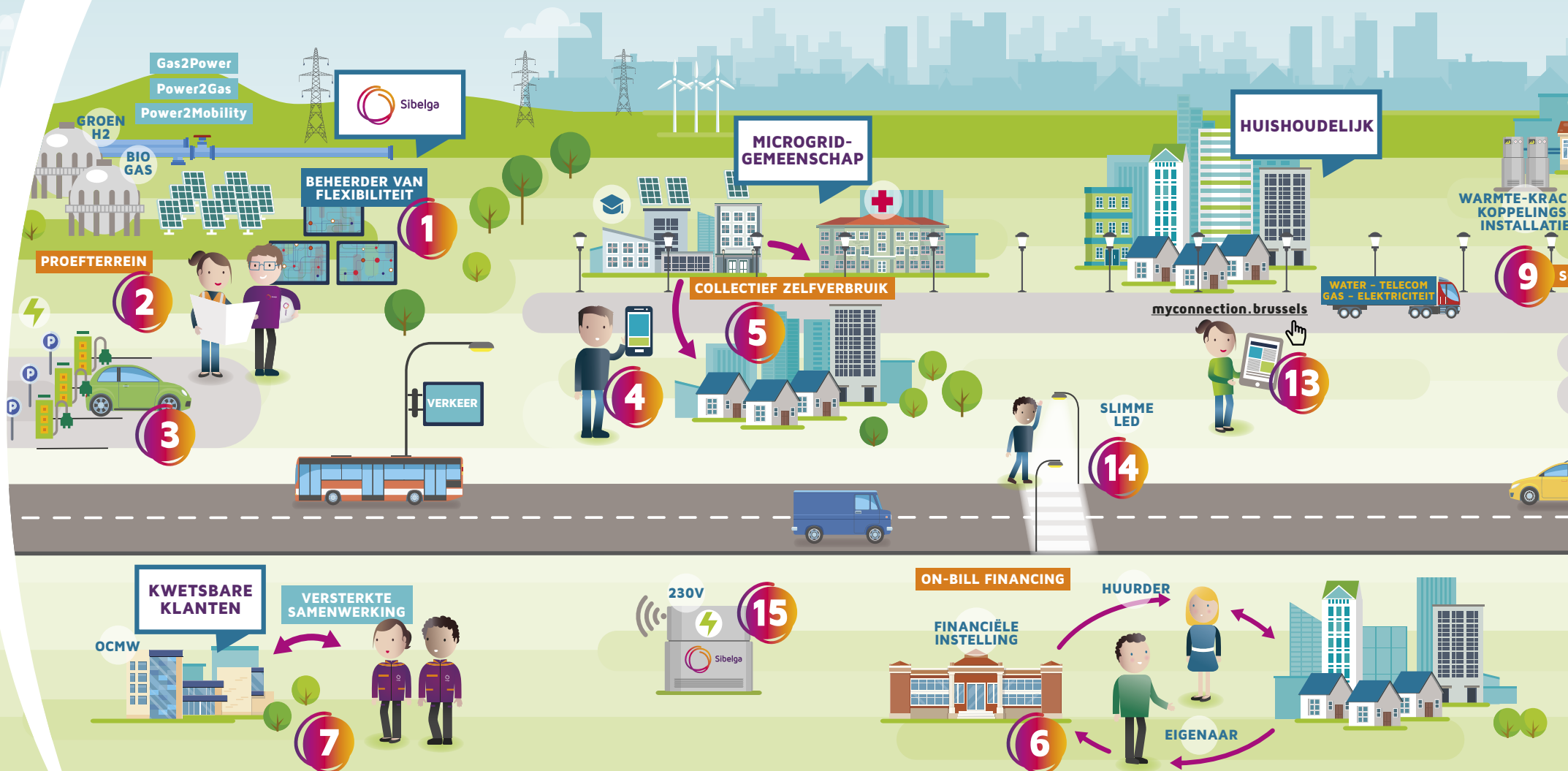
RATIONEEL GEBRUIK VAN ONZE ASSETS

De openbare ruimte herbergt vandaag een overvloed van straatmeubilair in alle vormen en maten: vuilnisbakken, banken, elektriciteitskasten, palen, enz. Gezien de opmars van de digitalisering en de Smart City zullen ook toestellen zoals sensoren en camera's een plaats moeten krijgen in die overvolle openbare ruimte.

Om het risico op verzadiging te vermijden, zou het verstandig zijn om de infrastructuur te spreiden. Daartoe wil Sibelga haar steentje bijdragen, door zo veel mogelijk functionele voorzieningen te installeren op haar infrastructuurelementen die al overal in de stad te vinden zijn: verlichtingspalen, kasten, cabines enz. Mocht het nodig zijn, dan willen wij ook ons elektriciteitsnet en onze (toekomstige) communicatienetwerken ter beschikking stellen.

DOELSTELLINGEN 2024

- INVENTARIS VAN DE DIENSTEN GEKOPPELD AAN DE SMART CITY, BESCHIKBAAR OP ONZE ASSETS
- BEHEER VAN GEBRUIKSCONTRACTEN VAN ONZE ASSETS DOOR DE PARTNERS ACTOREN VAN DE SMART CITY TE BRUSSEL

BESLUIT: 'LATEN WE ONZE AMBITIES WAARMAKEN'

Onze visie voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest tegen 2050 bevestigt dat wij een nog grotere voortrekkersrol moeten spelen in de energietransitie. Vandaar deze 15 strategische krachtlijnen die we tegen 2024 verwezenlijkt willen zien. Hiermee willen we betaalbare, betrouwbare, vernieuwende en duurzame oplossingen aanreiken die de levenskwaliteit van de Brusselaars en alle gemeenschappen ten goede komen. Ons basismetier blijft zonder meer de hoofdraden van ons bestaan. Daarnaast willen wij echter bijdragen aan een koolstofarme toekomst en ook ten dienste blijven staan van Brussel en zijn inwoners.

Daartoe zullen wij ons voortdurend soepel moeten opstellen. Enerzijds door in te spelen op de aanhoudende veranderingen die zich voltrekken in een energielandschap dat volop in beweging is. Zo zullen we niet alleen de nieuwste technologische en wetgevende ontwikkelingen op de voet volgen, maar ook voorrang geven aan het smeden van relevante en solide samenwerkingsverbanden.

Anderzijds zullen wij oor blijven hebben voor onze stakeholders, die almaar specifiekere behoeften hebben. Uit de oplossingen en diensten die we via onze strategische initiatieven naar voren schuiven, blijkt dat we ons steeds beter willen schikken naar de noden van de klant. Die klantgerichtheid blijft een speerpunt binnen onze governance en onze bedrijfscultuur.

Laten we er ten slotte alles aan doen om onze ambities waar te maken! In een complexe en veranderende wereld moeten we absoluut over een strategie beschikken. Om die uit te voeren, zijn menselijke en financiële middelen een must. Hoe zou Sibelga immers haar ambities kunnen waarmaken als het daarvoor niet de vereiste talenten had? Niet alleen de klanten van Sibelga, maar ook de medewerkers en hun verwachtingen veranderen. Om hen een boeiende en inspirerende werkomgeving te blijven bieden, willen wij nog meer investeren in diversiteit, bijscholing en zelfontplooiing.

Wij maken onze werknemers en de burgers bewust van het belang van veiligheid, houden coachingssessies en geven opleidingen waarin we onder meer het potentieel van de digitalisering toelichten. Door die inspanningen zal iedereen klaar zijn voor de uitdagingen waarmee we vandaag en morgen te maken krijgen.

Uiteraard moet Sibelga naast menselijke krachten ook over voldoende financiële middelen beschikken. Een deel van de bestaande middelen zal vrijgemaakt worden binnen ons bedrijf, door de interne budgetverdeling bij te sturen. Om op oordeelkundige wijze de tarieven te blijven opstellen, is een nauwe samenwerking met onze regulator van cruciaal belang. Zo garanderen wij bovendien dat de uitvoering van het strategische plan aansluit bij het beleid en het reglementaire kader.

Dat is de verbintenis die wij aangaan voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en zijn inwoners. Samen zullen wij de huidige en toekomstige uitdagingen van de energietransitie het hoofd kunnen bieden. Daarvan zijn wij absoluut overtuigd!

Sibelga, motor van de energietransitie voor Brussel

Nieuwe strategische krachtlijnen
2020-2024